

Samling i Nettverk for unges fritid og medvirkning

Moss 17.–18. oktober 2024

KOMMUNESKTORENS ORGANISASJON

The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

Redaktører:

Trine Lise Hoffmann
trine-lise.hoffmann@bufdir.no

Sigrid Marie Orvik
Benjaminsen
sigridmarieorvik.benjaminsen@bufdir.no

Jørgen Lysa
jorgen@frivillighetnorge.no

Christian Hellevang

Skribent:

Thea Bjørnstad
thea.lilleper@hotmail.com

Lina Boudouch
linaboudouch00@gmail.com

Forsidefoto:

Adobe Stock

Grafisk formgivning:

Bly.as

Utgivelsesår:

2024

ISBN 978-82-93866-61-9

4

Forord

6

Inkludering av barn og unge:
En felles innsats for fremtiden

10

Fredrikstad ungdomsråd
– ungdommen i møte med fritidserklæringen

12

Smarte løsninger for en bærekraftig fritidserklæring
– et eksempel fra Moss kommune

13

Samarbeid på tvers:
kommuner, frivillighet og næringsliv for barns fritid

13

Bordkalender – et bidrag fra Strømsø i Drammen kommune

14

Rollen som fritidskoordinator

16

ALLEMED-dugnader: Slik realiseres fritidserklæringens
mål om inkludering og deltakelse for alle barn

18

Fra ord til handling:
Hvordan sikre varige løsninger for fritidserklæringen?

Forord

Nettverkssamlingens mål er å samle ansatte og ulike aktører som jobber med barn og unge fra ulike kommuner og diskutere ideer for hvordan vi kan nå ut til enda flere av dem som trenger det. Programansvarlig, Jørgen Sande Lysa, fra Frivillighet Norge, presenterer samlingens tema og program for deltagerne.

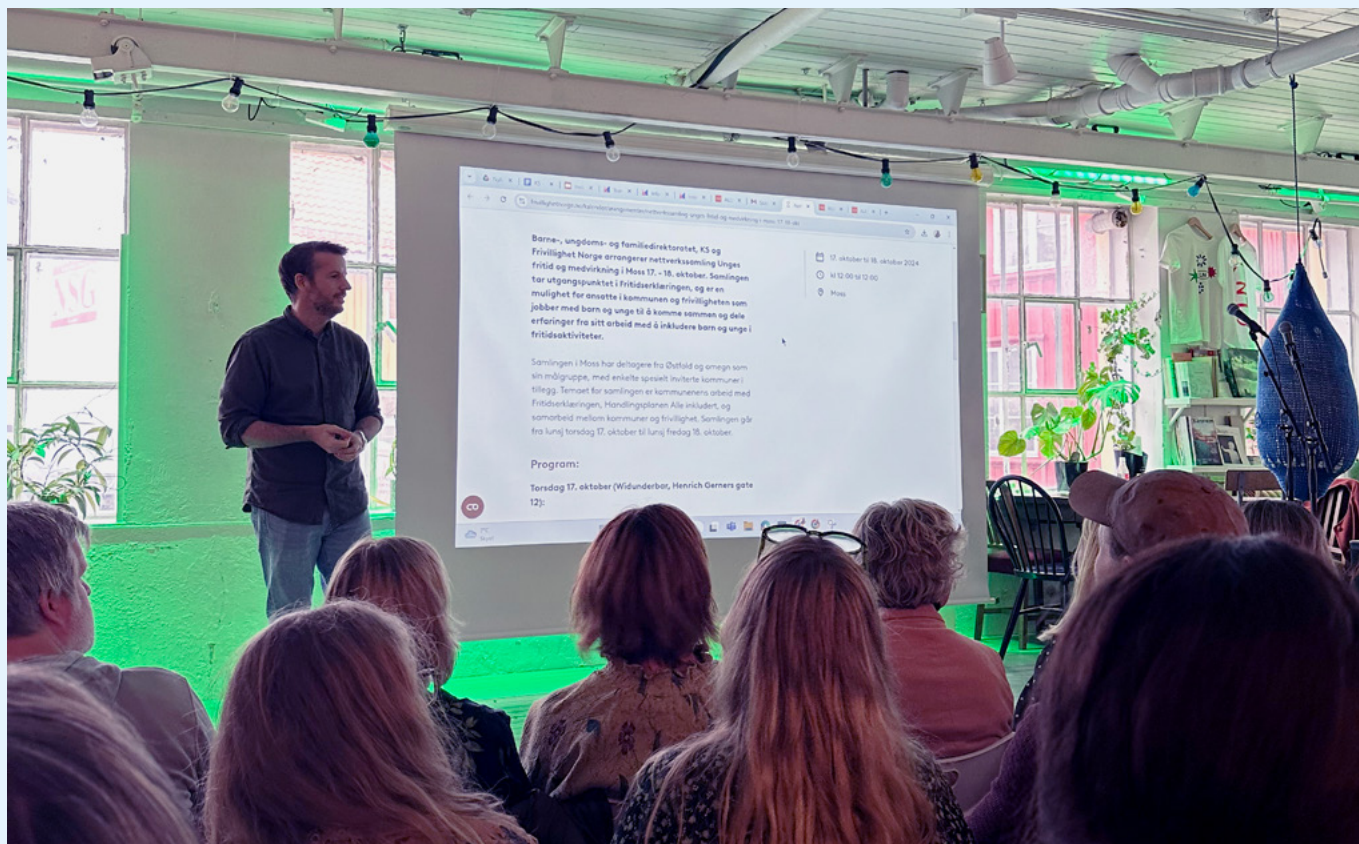
Fritidsaktiviteter fungerer som en arena for inkludering, hvor sosiale ferdigheter utvikles og vennskap knyttes. Artikkel 31 i FNs barnekonvensjon gir barn rett til hvile, fritid, lek og deltakelse i kulturelle og kunstneriske aktiviteter. Denne rettigheten understreker betydningen av lek og fritid som viktig i barns utvikling og trivsel. Barn trenger arenaer der de kan uttrykke seg, oppleve mestring, fellesskap og glede og utvikle sosiale ferdigheter. For barn i sårbare situasjoner er det spesielt viktig å sikre tilgang til fritidsaktiviteter, da dette kan bidra til inkludering, positiv selvfølelse og sosial støtte. At alle barn, uavhengig av bakgrunn, kan delta i fritidsaktiviteter er en viktig forpliktelse for både kommunal og frivillig sektor.

Heftet er en oppsummering av Nettverk for unges fritid og medvirkning sin samling i Moss. Det arrangeres flere nettverkssamlinger i løpet av året,

med tema som samarbeid, medvirkning og deltakelse. Temaet for denne samlingen var «hvordan kommuner kan holde Fritidserklæringen i live». Dette temaet ble diskutert i lys av kommunenes erfaringer gjennom innlegg fra deltagerne og workshops. Gjennom samarbeid kan kommunene utnytte ressursene bedre, dele erfaringer og beste praksis, og dermed styrke det felles arbeidet for unges fritidsaktiviteter. Nav kan være en sentral aktør i arbeidet om å skape et inkluderende fritidstilbud for alle barn, uavhengig av deres sosioøkonomiske bakgrunn.

Kort om Fritidserklæringen

Fritidserklæringen er en intensjonsavtale mellom regjeringen, KS (kommunesektorens organisasjon) og frivillige organisasjoner, med mål om at alle barn skal ha mulighet til å delta jevnlig i minst én organisert fritidsaktivitet sammen med andre barn. Den reviderte erklæringen fra 2022 fremhever barns rett

til å bli hørt og involvert i beslutninger som påvirker dem. Erklæringen har vært et viktig virkemiddel for å engasjere kommunene.

Fritidsklæringen er en nasjonal intensjonsavtale. Enkelte kommuner har også valgt å lage en lokal fritidsklæring, noe som har vært viktig for forankringen av arbeidet med barn og unges fritidsaktiviteter lokalt. Det er imidlertid opp til hver enkelt kommune hvordan de vil arbeide med å få alle barn og unge inn i fritidsaktiviteter. Dette betyr at kommunene setter av tid, ressurser og økonomiske midler. I dag preges kommunene av en trang økonomi, noe som kan føre til store kutt i budsjettene. Mange fritidsaktiviteter for barn og unge står dermed i fare for å forsvinne. Kuttene av aktivitetene er ofte knyttet til manglende finansiering. Denne samlingen har vist oss at de lokale fritidsklæringene har vært en trygghet for den finansieringen knyttet til fritidsaktiviteter for barn.

Fra ord til handling: Hvordan sikre varige løsninger?

Fritidsklæringen er et nasjonalt initiativ, men dens suksess hviler på innsatsen til lokale aktører. Mange av deltakerne på samlingene har delt historier om hvordan erklæringen har skapt fremgang i deres kommuner. Selv om utfordringene er mange, er det en felles forståelse av at erklæringen har hatt en reell og positiv effekt på inkludering av barn og unge. Kommunene i samlingen har alle vært foregangskommuner med sitt arbeid, noe som har resultert i at flere barn deltar aktivt i fritidstilbud. En viktig lærdom fra samlingene er at det ikke nødvendigvis er avgjørende at folk kjenner til Fritidsklæringen som et begrep; det viktigste er at de opplever virkningene av den. Ungdommen påpeker at ungdom trenger god oversikt og tilgjengelig informasjon om fritidstilbud — de trenger ikke nødvendigvis forstå selve erklæringen, så lenge de ser resultatene av den. ■

Inkludering av barn og unge:

En felles innsats for fremtiden

Nav kan være en viktig samarbeidspartner i arbeidet med Fritidserklæringen. På samlingen diskuterte deltakerne hvordan kommunene kan styrke dette samarbeidet. Nav Ringerike har brukt sin rolle til å få flere barn ut i aktiviteter. De møter barn og unge i familier som ofte står lengst unna deltagelse og har derfor vært en sentral aktør i det lokale arbeidet med Fritidserklæringen.

NEET to MEET: Hvordan Ringerike bruker Fritidserklæringen til å engasjere ungdom gjennom Nav

I Ringerike kommune har Nav og frivillige organisasjoner etablert prosjektet *Ung aktiv Nav* med mål om å veilede ungdom utenfor utdanning og arbeidsliv inn i meningsfulle fritidsaktiviteter. I samarbeid med frivillige aktører som Blå Kors, tilbyr prosjektet flere aktiviteter for ungdom.

I prosjektet er det to Nav – ansatte som bygger bro mellom ungdommene og de fritidsarenaene som finnes i lokalmiljøet. De tilrettelegger for at ungdom får muligheten til å teste nye aktiviteter, som for eksempel brettspillklubber, motoraktiviteter, klatring og padling. Her kan ungdom være en del av et fellesskap med andre jevnaldrende, samtidig som de får mulighet til å ta ansvar og bidra aktivt inn i arbeidet som utføres.

Ungdommene i prosjektet har også tilgang til et eget rom på Frivillighetens hus, hvor lavterskeltilbud som Playstation og andre aktiviteter er tilgjengelige

for bruk. Målet er å bygge sosial kompetanse og trygghet, på en mer uformell måte enn hva tradisjonelle Nav-tilbud tidligere har lagt til rette for.

Gjennom å tilby aktiviteter som vekker unges interesse, som gaming, motorsport og/eller klatring, sørger prosjektet for et mangfoldig tilbud som appellerer til ulike ungdomsgrupper. Prosjektet viser hvordan man kan bruke fritidsaktiviteter og møteplasser for å inkludere ungdom på en meningsfull måte.

Redd barna – workshop

Under samlingen holdt Redd barna en workshop om temaet «Hvordan kan Nav spille en rolle i arbeidet med Fritidserklæringen og økt deltagelse blant barn og unge?».

Redd Barna er en frivillig, medlemsstyrt rettighetsorganisasjon som jobber for innfrielse av barns rettigheter. I Norge har Redd Barna spesielt fokus på barn i sårbare livssituasjoner, herunder barn utsatt for vold og overgrep, barn med asyl- og flyktningbakgrunn og barn fra lavinntektsfamilier. Gode levekår og inkludering er et stort satsningsområde for Redd Barna, inkludert arbeid med fritidsfeltet og fritidserklæringen. Redd Barna tilbyr aktiviteter for å bidra til en bedre og mer aktiv hverdag for barn gjennom frivillighet.

Prosjektet Nav Ung Ringerike har som mål å gjøre det kommunale Nav mer tilgjengelig og senke terskelen for kontakt med ungdom. Janne Bragerhaug og Lars Christensen Blakstvedt forklarer hvordan prosjektet jobber sammen med frivilligheten for å få flere brukere ut i aktivitet.

Foto: Sigrid Marie Orvik Benjaminsen

Hvordan kan Nav bidra til å oppfylle målene i Fritidserklæringen? Det var spørsmålet deltagerne på nettverkssamling i Moss jobbet med. Workshopen ble ledet av Solveig Krokan Johansen (t.v.) og Stina Eiet Hamberg fra Redd Barna.

De ulike kommunene jobbet godt i grupper. Under gruppearbeidet ble ulike utfordringer identifisert: Tilgjengelighet, bedre samarbeid, manglende intern kunnskap, skjulte kostnader ved aktiviteter (som utstyr), samt utfordringer knyttet til taushetsplikt og byråkratiske prosesser. Etter en avstemning i plenum ble disse utfordringene valgt som de største: tilgjengelighet, «mellomsjiktet» av barn som ikke fanges opp av eksisterende tiltak og behovet for bedre samhandling.

Med «mellomsjiktet» menes barn og unge som befinner seg mellom ytterpunktene: de kvalifiserer ikke til spesialtiltak for spesialtiltak, men er heller ikke fullt selvhjulpne, og står dermed i fare for utenforskap.

Tilgjengelighet

Utfordringen knyttet til «tilgjengelighet» handler blant annet om at offentlig og frivillig sektor har ulike arbeidstider. Tiltakene som ble foreslått for å forbedre tilgjengeligheten handler derfor om å opprette kontaktfunksjoner som «fritidskoordinatorer» i både Nav og kommunen, som kan veilede familier til relevante aktiviteter. Det kan også vurderes fleksibel arbeidstid for Nav-ansatte og koordinatorene, slik at de kan møte familiene når de har behov for hjelp, selv utenfor ordinær åpningstid. Ved å utvide tilgjengeligheten på denne måten, kan kontakten mellom frivilligheten og Nav skje i sanntid, og barna kan få oppfølging når de trenger det mest.

Bedre informasjonsflyt

Mange barn og deres familier faller utenfor eksisterende tiltak fordi de ikke nødvendigvis tilhører de mest utsatte gruppene. De kan likevel falle utenfor

fritidsaktiviteter, fordi de ikke oppfyller kravene til støtte til disse aktivitetene.

Støttesiden er et verktøy for å informere om støtteordninger som hjelper barn og unge inn i fritidsaktiviteter. Her finnes nasjonale og lokale støtteordninger som dekker utstyr, kontingenter, medlemskap og transport. Verktøyet er gratis, og kan brukes av alle! Besøk stotte.ungfritid.no for å se hva som finnes i din kommune .

Forbedret informasjonsflyt er viktig– informasjon om tilbudene må nå frem til dem som har størst nytte av dem. Ved å skape lavterskel møteplasser, som fritidsklubber, gir vi barn og unge en mulighet til å prøve ulike aktiviteter, noe som kan motvirke utenforskap. Møteplassene kan også utvides til å bli fremtidige jobbmuligheter for unge, noe som både motiverer og gir dem en tilhørighet.

Samhandling

Et godt samarbeid mellom Nav og frivilligheten kan være nøkkelen til å lykkes med å oppnå målene i Fritidserklæringen. Dette krever tverrfaglige møteplasser, og et systematisert arbeid i møte med familiene. Når Nav-ansatte er synlige på ulike arenaer, bygger de tillit og kan lettere nå ut til familier som trenger støtte. I tillegg er fritidskoordinatorrollen særlig relevant i denne sammenheng. Ved å utvikle informasjonsressurser og kontaktsystemer blir det enklere for familier å finne frem til aktiviteter. En felles forståelse og et klart mandat i samarbeidet mellom Nav og frivilligheten kan gjøre en forskjell for familiene som har størst behov, og sikre at alle barn får ta del i lokalsamfunnets aktiviteter. ■

Smarte løsninger for en bærekraftig fritidserklæring – et eksempel fra Moss kommune

Moss kommune har iverksatt tiltak som skal gi barn i familier med vanskelig økonomi muligheten til å delta i fritidsaktiviteter. Kommunen har gått sammen om å lage en «rabattkodeløsning» som skal gi barn og unge muligheten til å få dekket kostnadene ved deltakelse i en fritidsaktivitet.

De lokale skolene, som kjenner elevene best, får tildelt rabattkoder som de kan dele ut til familier som de tror kan ha behov for økonomisk støtte. Lærerne bruker sin relasjonskompetanse til å dele ut rabattkoden der det er behov.

I stedet for at målrettede støtteordninger skal innom flere ledd, er «rabattkodeløsningen» en direkte kobling mellom kommunen og de ungdommene som får dekket kostnadene. Dette reduserer stigmatiseringen av de som mottar støtte, samtidig som det reduserer de byråkratiske barrierene – det skal være enkelt å benytte løsningen.

Rabattkoden brukes hovedsakelig i forbindelse med det Moss kaller for «ferieuka». Dette er et tilbud som dekker tre uker av sommerferien, og vinterferien. I "ferieuka" kan barn og unge delta på ulike aktiviteter som enten er gratis eller veldig billige. De organiserte aktivitetene i ferieuka er basert på ungdommenes ønsker. Dette er et tilbud som har invitert barn og unge inn i planleggingen av tilbudene, noe som har gitt svært god deltakelse. Moss kommune har funnet ut at barn som har deltatt på aktiviteter under ferieuka, fortsetter å delta på idretts – og friluftslivsaktiviteter på jevnlig basis.

«Hvis magefølelsen ikke stemmer, har man uansett fått et barn ut i aktivitet. Barn fortjener å ha det gøy»

- Arthur Olsen, Avdelingsleder i avdeling Samskaping Moss

Det er i hovedsak kommunen som står for finansieringen av denne rabattkodeløsningen. De benytter seg av påmeldingssystemet i LetsReg.no, som gjør det enkelt å motta påmeldinger og betalinger. På denne måten kan enkle og ubyråkratiske løsninger, som rabattkodeløsningen, bidra til positive og langvarige effekter. ■

**Samarbeid på tvers:
kommuner, frivillighet og næringsliv for barns fritid**

Bordkalender – et bidrag fra Strømsø i Drammen kommune

Som en del av områdesatsingen har Strømsø i Drammen kommune laget en «bordkalender» om barn og unges fritid. Dette er en enkel og konkret løsning som skal bidra til at flere barn og unge blir spurt om de deltar i en fritidsaktivitet.

Både foresatte og barn behøver god informasjon om hvilke fritidstilbud som finnes i kommunen. For å nå ut med informasjon om alle fritidsaktivitetene, bruker Strømsø bordkalenderen som en «guide» i samtaler med barn og ungdom.

Ulike roller i laget rundt barnet, som lærere, helsesykepleier og/eller fritidskoordinatorer – kan bruke bordkalenderen til å veilede barn og unge inn

i aktiviteter. Bordkalenderen består av spørsmål, tips og råd som skal hjelpe de voksne til å snakke om fritidsaktiviteter, og eventuelt veien inn i en fritidsaktivitet.

På denne måten blir laget rundt barnet brobyggere mellom ulike tjenester i kommunen, og samarbeid på tvers av kommunale tjenester, frivillige organisasjoner og næringsliv blir mer flytende. Dette vil kunne ansvarliggjøre flere instanser, slik at budskapet når ut til flere.

Alle har nemlig et ansvar, forteller Stine Blekkan fra Knutepunkt Strømsø. ■

«Alle har nemlig et ansvar for å hjelpe barn og unge ut i aktivitet»

- Stine Blekkan fra Knutepunkt Strømsø.

Fredrikstad ungdomsråd –

Foto: Sigrid Marie Orvik Benjaminsen

I Fredrikstad kommune har de jobbet med ungdomsmedvirkning i mange år. Leder av Fredrikstad ungdomsråd, Even Eng Auestad, forteller hvordan de jobber med å nå ut til alle kommunens ungdommer med informasjon om fritidsaktiviteter, og hvordan ungdommene kan delta i utvikling av tilbudene.

ungdommen i møte med fritidserklæringen

Ungdomsrådet i Fredrikstad har bidratt til å sikre at unge ikke bare får informasjon om, men også reell innflytelse på de beslutningene som påvirker deres hverdag.

For å fremme unges reelle medvirkning, er det etablert en koordineringsgruppe for den lokale fritidserklæringen. Denne gruppen samler kommuneadministrasjonen, frivilligheten og ungdomsrådet inn i et felles samarbeid. Lederen for ungdomsrådet, Even Auestad, mener at dette er en viktig kilde til unges deltakelse og medvirkning.

Ungdomsrådet arbeider for å få en formell plass i kommunens hovedavtale, som vil sikre et tettere samarbeid mellom ungdomsrådet og elevrådet i kommunen. Dersom dette lykkes, kan Fredrikstad bygge bro mellom elevrådene og ungdomsrådet, og dermed styrke ungdomsmedvirkningen i kommunen. Når skolen blir involvert, blir fritid et naturlig tema som kan integreres i den daglige oppfølgingen av elever. Ungdomsrådet kan da spre informasjon direkte inn i skolemiljøene og engasjere ungdom som ellers ikke ville vært delaktig i arbeidet. Dette vil sikre en sterkere gjennomslagskraft for unges stemmer.

Hovedavtalen er en intensjonsavtale som skal sikre at elevene lærer om demokrati, og deltar i demokrati. Den skal bidra til at skolen tilrettelegger for elevenes demokratiske arbeid, gjennom elevråd og andre rådsorganer.

«Ungdom kjenner ungdom»

Gjennom ALLEMED-dugnader har ungdomsrådet bidratt til å vedta en lokal fritidserklæring. Dette er en viktig milepæl for inkluderingsarbeidet i Fredrikstad. Kommunen har i dag en plass blant de tre beste i landet når det kommer til å realisere målsettingene i Fritidserklæringen.

Inkluderendefritid.no er en side som samler og viser informasjon om hvordan kommunene ligger an i arbeidet med å implementere Fritidserklæringen. Kommunene svarer på en undersøkelse med ti spørsmål, og svarene danner grunnlag for en prosent som angir implementeringsgraden i kommunen. Gå til inkluderendefritid.no og se hvordan din kommune ligger an.

Ungdomsrådet i Fredrikstad når ut til ungdom som har falt utenfor og de som er i ferd med å falle utenfor. Even Auestad forteller at ungdomsrådet ikke nødvendigvis er representativt for alle ungdommer i lokalsamfunnet, men at ungdommene i rådet gjerne kjenner til andre ungdommer: «Ungdom kjenner ungdom». På denne måten er ungdomsrådet en kilde til å inkludere flere av barn og unges stemmer. ■

Rollen som fritidskoordinator

Porsgrunn kommune har en egen fritidskoordinator for flyktninger. Fritidskoordinatoren i Porsgrunn kommune, Dania Fakih, skal hjelpe flyktninger inn i kultur- og fritidsaktiviteter. Fakih samarbeider tett med Nav, barneverntjenesten, skoler og frivillige organisasjoner som jobber med flerkulturelle barn og unge.

Samarbeidet med Nav er viktig for å komme i kontakt med nyankomne flyktninger. Fakih er i kontakt med ulike Nav-veiledere som driver med oppfølging av familien, inkludert kontaktpersoner som jobber med økonomisk støtte som stønader og helserefusjoner. Videre sørger Fakih for å informere Nav om fritidstilbudene i kommunen. Fritidskoordinatoren fungerer som et bindeledd mellom flyktningfamilier, lokale aktivitets-tilbydere og andre kultur - og fritidsarenaer. Fakih tar i bruk eksisterende aktivitetstilbud i kommunen, og markedsfører dem gjennom sin rolle og kobler opp til barnets interesser.

«Jeg arrangerer et møte der familier kan bli kjent med fritidsaktivitetene og fritidsklubber vi har her i kommunen. Å skape en trygg og inkluderende relasjon med barn, foreldre og frivillige lag og organisasjoner er ekstremt viktig, da de kan føle seg velkomne og inkluderte» - Dania Fakih

Fritidskoordinatoren informerer familier om fritidstilbudene i kommunen. I tillegg tar fritidskoordinatoren

ansvar for å kontakte lokale idrettslag, og avtaler et tidspunkt der ungdommen kan teste aktiviteten sammen med fritidskoordinatoren. Fritidskoordinatoren forklarer hva dugnad er, lærer dem om Spond-appen, forklarer hvordan cup fungerer og hva det innebærer for nyankomne flyktninger som ikke er kjent med hvordan fritidsaktiviteter er organisert i Norge.

Dania Fakih forklarer at hun opplever barrierer rundt taushetsplikt og personvern. For å håndtere dette har kommunen etablert klare retningslinjer for hvordan de kan dele informasjon uten å krenke privatlivet til familiene det gjelder. Fritidskoordinatoren involverer alltid foreldrene i prosessen, og får deres samtykke før informasjon viderefremmes.

Dania Fakih presiserer at en 100%-stilling som fritidskoordinator er noe kommunen har trengt. Tidligere var arbeidsoppgavene fordelt på flere aktører innad i kommunen, men stillingen som fritidskoordinator har ført til en mer helhetlig og systematisert innsats i møte med disse barna.

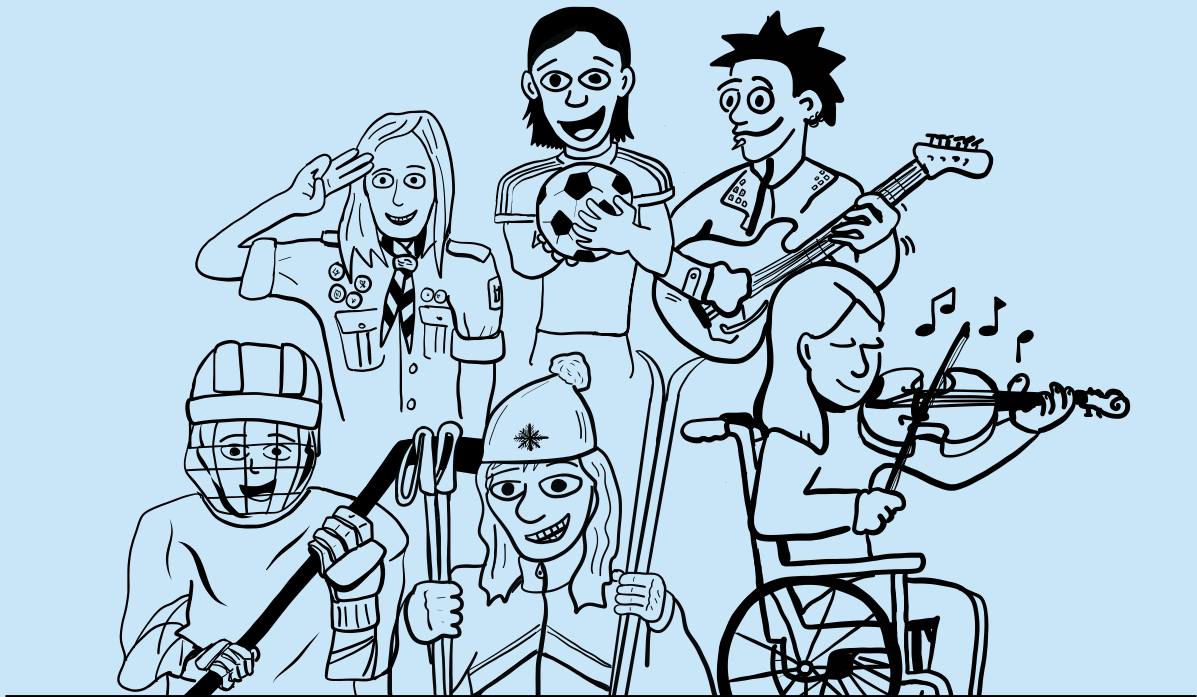
Ved spørsmål knyttet til fritidserklæringen svarer hun følgende: «*Fritidserklæringen er en viktig rettesnor i arbeidet mitt. Den minner oss om at alle barn og unge har rett til et variert og meningsfylt fritidstilbud. Det har gitt resultater og det er de og jeg glad for*». ■

Å skape en trygg og inkluderende relasjon med barn, foreldre og frivillige lag og organisasjoner er ekstremt viktig, da de kan føle seg velkomne og inkluderte

- Dania Fakih

Foto: Halvor Nordal Strand

ALLEMED-dugnader:

Slik realiseres fritidserklæringens mål om inkludering og deltakelse for alle barn

ALLEMED-dugnader er en metode som bringer sammen kommunalt ansatte, lokal frivillighet og næringsliv til samtaler om hva de sammen kan gjøre for å inkludere barn og unge i fritidsaktiviteter.

Erfaringene fra ALLEMED viser at «økonomi», «transport» og «informasjon» er tre sentrale barrierer for deltakelse. Selv om mange barn gjerne ønsker å være en del av de aktivitetene som organiseres i lokalsamfunnet, kan mangel på informasjon om fritids-tilbud og transportløsninger stå i veien for deltakelse.

Økonomi som barriere

Den økonomiske situasjonen i familien kan være en barriere for barns deltakelse i fritidsaktiviteter. Tall fra Røde Kors (2023) viser at 70.000 barn i Norge har foreldre som mottar sosialhjelp fra det offentlige. Tall fra SSB viser at over 102 600 barn i Norge lever i familier med vedvarende lav inntekt. For mange av disse familiene kan kostnader knyttet til fritidsaktiviteter oppleves som en økonomisk byrde, noe som igjen kan begrense barnas muligheter til å delta på lik linje med andre. Økte leviekostnader har ført til en ny form for fattigdom i Norge. Selv med støtte fra fritids-

kortordninger ol., kan foreldre ende opp med å gå i minus som følge av kostnader knyttet til fritidsaktiviteter. Dette kan innebære kostnader knyttet til cuper, utstyr, transport og liknende. Disse kostnadene kan også skape begrensninger og skjevheter knyttet til hvilke aktiviteter barna har muligheten til å delta på.

Transport som barriere

Transportutfordringer handler ofte om mangel på gode kollektivtilbud i lokalmiljøet. Dette kan gjøre det vanskelig for barn og unge å komme seg til fritidsaktivitetene. Data fra ALLEMED viser at «transportutfordringer» særlig rammer lavinntektsfamilier. Dette kommer særlig til syne i forbindelse med cuper og samlinger som organiseres utenfor kommunen eller utenfor barnas nærområde. Dette kan skape et større skille mellom hvem som har muligheten til å delta og ikke.

Noen kommuner har brukt «samkjøring» som en løsning på transportutfordringene. Samkjøring innebærer å aktivt samarbeide med barnas foreldre om kjøring til og fra aktivitet. Andre kommuner har inngått samarbeid med næringslivet om effektivt bruk av tilgjengelige transportressurser. Også flytting av fritidsaktiviteter har vært en løsning, men dette er både krevende og dyrere å realisere i praksis.

Nye roller for inkludering: Inkluderingsministere og solidaritetskontakter

Under en workshop arrangert av prosjektleder i ALLEMED, Ingibjörg Jonasdóttir, arbeidet deltakerne på samlingen med å utvikle nye løsninger for å møte utfordringer knyttet til «transport». Her ble roller som «inkluderingsministere» og «solidaritetskontakter» foreslått som avstigmatiserende løsninger som kan ansvarliggjøre idrettslag, med mål om å sikre at alle barn og unge har mulighet til å delta i fritidsaktiviteter.

Inkluderingsministere og solidaritetskontakter er tiltenkte roller som kan bidra til å redusere praktiske barrierer for deltakelse, spesielt gjennom organisering av transport. Disse rollene kan bryte "transportbarrieren" som ofte hindrer deltakelse.

Tanken er at disse rollene kan og bør få en tydeligere plass i organiseringen av fritidsaktiviteter, i likhet med «trenerrollen». Det er mange foreldre som kan og vil bidra. Ved å innføre slike roller kan flere foreldre få muligheten til å støtte fellesskapet på nye måter. Verdien av foreldrenes ressurser kan være et forebyggende tiltak som kan forhindre at barn og unge faller utenfor fritidsaktiviteter som følge av manglende gode transportløsninger i kommunen.

Effektive kommunikasjonsstrategier: Nå ut til de rette personene

Erfaringene peker på at barn, ungdom og foresatte som står utenfor de organiserte fritidstilbudene ofte møter utfordringer knyttet til informasjon om hvilke fritidstilbud som finnes. En sentral utfordring er å nå ut til alle. Digital ekskludering, språklige barrierer og svak informasjonsflyt gjør det utfordrende for mange familier å få oversikt over aktivitetstilbudene.

Det nasjonale arbeidet med «fritidsaktiviteter for alle» inkluderer mange aktører, løsninger og mye spredt informasjon. Tverrfaglige samarbeid kan bidra til å bygge ned disse barrierene for deltakelse. Sammen kan vi bidra til at barn og ungdom får muligheten til å delta i minst én organisert fritidsaktivitet sammen med andre. Dette krever en mer inkluderende informasjonsflyt på tvers, noe som går igjen i workshopen som ble arrangert under samlingen. ■

Fra ord til handling: Hvordan holde Fritidserklæringen i live?

Foto: Nettverk for unges fritid og medvirkning

Mange kommuner har gjort en god innsats med å iverksette tiltak som bidrar til inkludering i fritidsaktiviteter. Med en lokal fritidserklæring, har mange blitt inspirert til å integrere dette arbeidet i sin daglige drift. Fritidserklæringen har vært et holdepunkt for å sikre at fritidsaktiviteter fortsetter å bli prioritert både nasjonalt og lokalt. Nettverkssamlingene har vært en viktig arena for å reflektere over, evaluere, og styrke arbeidet med Fritidserklæringen. Nettverket samler representanter fra kommuner, frivillige organisasjoner, og offentlige tjenester som Nav, og de gir en unik mulighet til å diskutere hvordan vi kan sikre varige løsninger for inkludering av barn og unge i fritidsaktiviteter og ikke minst – hvordan vi kan holde Fritidserklæringen i live.

Hvordan kan NAV engasjeres i arbeidet?

En viktig nøkkel til suksess er samarbeid på tvers av sektorer, inkludert Nav. Erfaringene fra prosjektet «Ung aktiv Nav Ringerike – MEET» og workshopen arrangert av Redd Barna viser hvordan Nav kan spille en sentral rolle i å inkludere ungdom som står utenfor utdanning og arbeid. Prosjektet viser at tett

samarbeid med frivillige organisasjoner og kommunale tjenester kan bidra til å skape trygge og meningsfulle arenaer for ungdom. Her får de mulighet til ikke bare å delta, men også oppleve mestring og tilhørighet. Ved å legge til rette for aktiviteter som ungdommen selv er interessert i, kan man vekke engasjement og gi dem sjansen til å utvikle sosial kompetanse i et støttende miljø.

Veien videre:

Sammen om en inkluderende fremtid

Nettverkssamlingene har vært en påminnelse om at Fritidserklæringen har en lys fremtid, men bare hvis lokale aktører fortsetter å jobbe aktivt med å sette ord til handling. Ved å forankre erklæringen lokalt, kan vi sikre at alle barn og unge får de samme mulighetene til deltakelse og inkludering. Arbeidet bør forankres bredt, og på denne måten kan man involvere flere aktører inn i samarbeidet. Dermed kan vi sammen oppnå Fritidserklæringens intensjon – å sikre at alle barn og unge har reelle muligheter til deltakelse, uavhengig av familieøkonomi. ■

Postadresse: Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo
Besøksadresse: Haakon VII's gt. 9, 0161 Oslo

Telefon: 24 13 26 00
ks@ks.no
www.ks.no